

ske udenrigsministre i egenskab af OSCE-formand, og begge opfordrede til kamphandlingernes ophør. Konflikten fik umiddelbart Ministerkomitéens fulde opmærksomhed. Ruslands beslutning om at anerkende Abkhasien og Sydossetiens uafhængighed blev mødt med fordømmelse af Europarådets medlemsstater.

Drøftelsen af konflikten i Ministerkomitéen har i hovedsagen drejet sig om konfliktens konsekvenser, både i forhold til de to medlemsstaters påtagne forpligtelser og dermed i forhold til de lidelser, der påførtes de berørte civile. Årsagen til konflikten spillede en stor rolle under de første drøftelser. Det stod dog hurtigt klart for Ministerkomitéen, at det i Europarådet var virkningerne, man skulle beskæftige sig med frem for årsagerne.

Formandskabet og Generalsekretæren besøgte allerede i midten af august Tbilisi i. Et lignende besøg var planlagt i Rusland, men den russiske regering aflyste besøget kort før afrejsen.

Ministerkomitéens arbejde har udmøntet sig i bestræbelsen på at vedtage en detaljeret handlingsplan til Europarådets indsatser i de to medlemsstater, herunder de konfliktramte områder. Processen hen mod handlingsplanen indledtes med et uformelt ministermøde i New York sidst i september 2008 på det svenske formandskabs initiativ. På mødet, som dog var uden bl.a. russisk deltagelse, endossede repræsentanter for de tilstedeværende medlemsstater formandskabets overvejelser om at anmode Ministerkomitéen om at iværksætte en udvidet overvågning af Rusland og Georgien. Sverige påpegede således, at det drejede sig om at opretholde Europarådets troværdighed, idet begge stater havde krænet Europarådets statut og deres påtagne forpligtelser.

Forhandlingerne om handlingsplanen stod på efterår og vinter. Grundlaget var et formandskabsudarbejdet udkast, hvis centrale element netop var en udvidet overvågning i henhold til 1994-erklæringen om »Compliance with Commitments accepted by Member States of the Council of Europe,« som begge lande har tilsluttet sig ved deres optagelse. Det viste sig imidlertid, at denne vej ikke var farbar.

Det viste sig ret hurtigt under forhandlingerne, at selvom de 27 EU-lande med tilslutning fra 10 ikke-EU-lande havde vedtaget en erklæring indeholdende fuld støtte til handlingsplanen og dennes krav, så var der ikke enighed om, hvorledes man skulle nå frem til disse krav opfyldelse. Udfordringen bestod især i at sikre den for-

nødne russiske deltagelse i løsningen af konflikten.

Med udgangspunkt i at fastholde den traditionelle konsensusorienterede beslutningsform forsøgte formandskabet at opnå et resultat gennem en tæt bilateral dialog med Rusland. Da dette viste sig vanskeligt, valgte Formandskabet herefter en tilgang, der endte med en procedureafstemning om handlingsplanens eventuelle vedtagelse. Procedureafstemningens udfald viste, at der næppe kunne skaffes flertal for at søge handlingsplanen vedtaget gennem en regulær afstemning.

Konsekvensen blev, at forhandlingerne fortsattes under det efterfølgende spanske formandskab. I december 2008 forelagde Spanien et nyt udkast til en handlingsplan som i højere grad tog højde for de russiske indvendinger, især vedrørende overvågning. Rusland ønskede dog ikke, i modsætning til Georgien, at støtte handlingsplanen.

I januar 2009 viste det sig, at forhandlingerne ikke kunne komme videre. Det store spørgsmål var, hvorledes man kunnesikre en vis inddragelse af og medvirken fra Rusland, men samtidig iværksætte en vis overvågning.

Formentlig inspireret af håndteringen af Tjetjenien-krisen i begyndelsen af 2000 sendte den spanske formand for Ministerkomitéen et brev til generalsekretæren, hvori hun udtrykte glæde over, at generalsekretæren af egen drift havde fremlagt en rapport om Europarådets succesfulde træning af EU-observatører i Georgien i håndtering af menneskerettigheder. Hun ville dog værdsætte flere rapporter om Europarådets andre aktiviteter. Det afgående svenske formandskab kom med yderligere konkrete forslag. Initiativet blev støttet med tilfredshed af en lang række delegationer, og der udarbejdedes et beslutningsforslag, som gik glat igennem Ministerkomitéen.

Generalsekretæren anmodedes således om:

- Regelmæssigt at rapportere om menneskerettighedssituationen i konfliktområdet i samarbejde med menneskerettighedskommissæren og med anvendelse af alle foreliggende kilder med henblik på at give ministerkomitéen et grundlag for drøftelser og mulige handlinger.
- Snarest at opdatere et dokument fra oktober 2008 om Europarådets udførte, igangværende og planlagte foranstaltninger i anledning af konflikten, herunder Europarådets forskellige monitoreringsmekanismers iagttagelser. Dokumentet gennemgår også Ruslands og